

SENSURI ȘI AMBIGUITĂȚI

Nici o altă noțiune politologică nu exercită atîta atracție precum cea de democrație. O pronunțăm zilnic fiecare dintre noi, o regăsim în denumirile partidelor politice și în toate programele și platformele lor. O folosim pentru a ne justifica exercitarea măruntelor libertăți personale, sau ca etichetă falsă pentru crîncene dictaturi (vezi „statul democrației muncitorești revoluționare”, de pînă mai ieri). Interpretată în cele mai diverse feluri (explicată de politologi chiar ca dialog sau ca prosperitate), această noțiune s-a diluat mult, mai ales prin aplicarea ei la alte domenii decît cel al politicului. Uitîndu-se că democrația este un concept prin excelență politic. Avînd sensul de suveranitate, putere a poporului (în greacă *demos* — popor și *kratos* — putere), noțiunea trebuie înțeleasă ca desemnînd un mod de organizare și conducere politică a societății care proclamă și asigură exercitarea puterii de către popor, suveranitatea politică a acestuia.

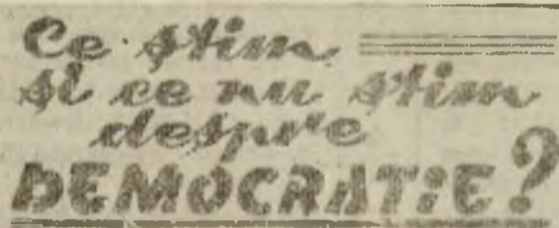
Din perspectiva strictă conotațiilor a termenului, expresia „democrație popu-

lară”, pe care am auzit-o des în cadrul ultimelor dezbateri mini sau maxiparlamentare este pleonastică, democrația fiind populară în substanța ei. Așa stînd lucrurile ea nu este nici populară, nici burgheză sau de altă natură.

semenea expresii, pentru că democrația politică le implică pe toate acestea, prin faptul că ea este cadrul organizatoric, formal al exercitării unor libertăți individuale sau colective. Democrația este legată de existența drepturilor umane în general.

lă afirmație decît megalomaniacul festival național „Cîntarea României”, producător de pseudo-valori și impostura artistică. Tabloul efervescentei politice din țara noastră evidențiază necesitatea înțelegerii realității că democrația înseamnă transfer de la popor la instituțiile politice. Drepturile pe care le conferă democrația nu înt nemijlocit drepturi în serviciul persoanelor, ele fiind, așa cum scria sociologul francez G. Bourdeau, doar instrumente care înlesnesc introducerea ordinii în viața juridică, economică și socială. Democrația, înțeleasă în acest mod rămîne singura cale de instituire a ordinii (cealaltă fiind violența și dictatura). E unica alternativă a instaurării ordinii absolut necesare pentru stabilitatea organismului social. Graba de a construi democrația trebuie înlocuită cu înțelegerea exactă a sensurilor ei, eliminarea ambiguităților și efort sporit de realism și rațiune. Pentru că democrația nu există în mod natural, ea este un organism social care trebuie construit.

Prof. Vasile DINCU

Forma concretă, principală a democrației este democrația reprezentativă, cuprinzînd sistemul organelor reprezentative ale statului, care asigură participarea maselor prin reprezentanți aleși la organele puterii de stat. Intîlnim chiar și în studii de politologie expresiile: democrație economică, democrație socială sau democrație culturală, prin care se desemnează crearea unor condiții care să asigure drepturi economice, sociale sau culturale.

Considerăm impropriu a-

organizarea politică democratică avînd, cel puțin teoretic, obiectivul asigurării tuturor drepturilor umane. Ea țintește asigurarea pentru toți cetățenii a condițiilor materiale pentru exercitarea celorlalte libertăți. Nejustificată este și folosirea termenului de democrație culturală, pentru că în spațiul cultural democrația nu e un termen funcțional, singurul și supremul criteriu care operează aici fiind valoarea.

Ce exemplu poate fi mai evident pentru accas-

Parîngul—in plin sezon de schi

Să ne destindem, oameni buni! Să fim veseli și optimiști! Și unde altundeva decît la munte, pe pîrțile de schi vedem mai mult entuziasm. Deocamdată, acest scaun gol de la Telescaunul din Parîng este o invitație. Fotografia este realizată de I. Ștefănescu.

Apropo de schi, prof. Eugen Peterffy ne informează că în Parîng

vor avea loc două mari competiții de schi: finala campionatului cluburilor școlare din țară (10—13 martie) și o etapă din „Cupa României” (15—18 martie), cu participarea celor mai buni schiori din țară. Totodată, arbitrii de schi din Valea Jiului sînt invitați marți, 20 februarie, ora 18, la sediul CSS Petroșani.

Mircea BUJORESCU

Continuă să sosească ajutoare în Valea Jiului

DANKE, BRD!

Lumea ne-a înțeles necesitățile. Ne ajută din toate părțile și în toate felurile, dovadă că poporul român se bucură de simpatia și înțelegerea celorlalte națiuni. Săptămîna trecută, la Petroșani, a sosit, pentru a doua oară, domnul doctor ALOIS GREIL, directorul administrativ al Clinicii JOSEPHINUM din R.F.G. A adus medicamente, aparatură medicală, alimente și îmbrăcăminte.

Alături de domnia sa, au venit și reprezentanții firmei AUTO-HEMBERGER JEEPS și SPORTCARS. Dumnealor doreau inițial să se îndrepte spre Sibiu. Cunoșcînd însă Valea Jiului, vorbindu-li-se despre munca minerilor și despre problemele lor, au convenit să sprijine activitatea medicală de la Spitalul municipal Petroșani. În acest sens, spitalului i-a fost donată o ambulanță „RANGE-ROVER”, care va fi folosită de serviciul de urgență.

Danke, BRD!

Mircea BUJORESCU

CITITI ÎN INTERIORUL

ZIARULUI

CULTURĂ-ARTĂ

• Ion Creangă — scriitor clasic (II)

• Grupaj de versuri.

(Pag. a 3-a)

• MILIOANE PE APA SIMBETEL...

• CIT DE LIBERA ESTE LIBERA INIȚIATIVĂ?

• Rubricile SCURTISIME și COTIDIENE.

(Pag. a 2-a)

O dijmă greu plătită — amortismentele pentru utilaje care nu produc

Una dintre furnizoarele importante de cărbune coesificabil pentru coeserile țării, mina Uricani a intrat în acest an, în acest început de an, în rîndul întreprinderilor care depun strădania continuă pentru îndeplinirea prevederilor stabilite, menținînd la cote ridicate producția realizată. Cîteva cifre despre hărnicia colectivului: plusul la producția de cărbune extras depășește 3000 tone de la începutul anului, la producția de cărbune net, ceea ce demonstrează și intense preocupări pentru încadrarea în indicatorul de calitate. La care s-a obținut o reducere a conținutului de steril în cărbune cu 2,5 puncte față de norma admisă.

Drept urmare mina a primit bonificații de 1099 tone în ianuarie și 1161 tone în februarie. Deci se muncește și mult, și bine. Retragera militarilor din subteran nu s-a făcut simțită la fronturile direct productive, deși efectivul lor ajunge la 400. Disciplina și ordinea au început să se stabilizeze. Numărul absențelor nemotivate a scăzut, în medie, în această lună cu 50 la sută față de luna precedentă.

Și totuși, mai sînt unele probleme care trebuie să stea în atenția conducerii minei Uricani. Problema care se referă la folosirea tehnicii din dotare care are o influență deosebită asupra producției și eficienței economice, a rentabilității întreprinderii. Din trei complexe mecanizate se află în funcțiune doar unul cu care se obține o producție medie zilnică de... 250 tone pe zi și aceasta în condițiile cînd complexul utilizat este un CMA 5H (de mare înălțime). De ce afit

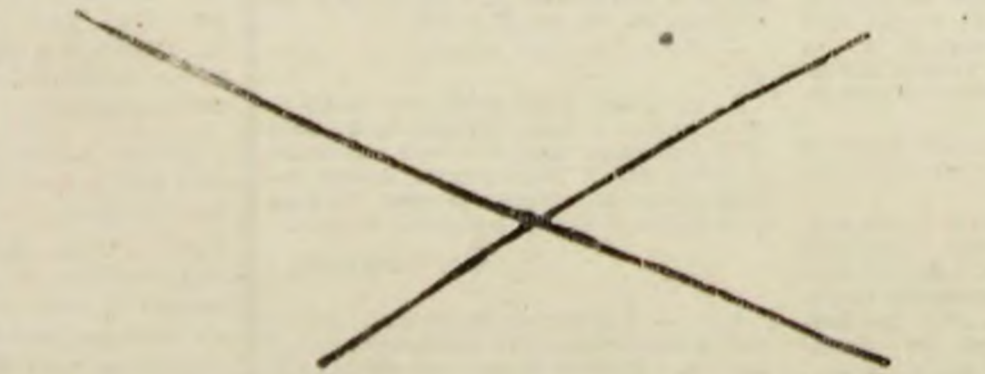
de puțin? Pentru că este folosit într-un abalaj situat între alte două panouri explozate și are o lungime a liniei de front de numai 50 m. Presiunile sînt excesive. Căile de acces și aeraj trebuie reprofilate continuu. Prin urmare, un utilaj de mare valoare este folosit în condiții care nu-i asigură eficiența. Celelalte două complexe; unul este în conservare (în subteran), altul se pregătește pentru evacuare.

Situația nu este mai bună, dimpotrivă, nici în ceea ce privește folosirea combinelor de mainlari. Mina are una dintre cele mai mari combine din Valea Jiului și din țară, care este oprită și urmează a fi introdusă, cînd vor fi condiții, la un alt loc de muncă. Alte două combine, folosite la lucrările de pregătire, se află tot în subteran. Ambele așteaptă pînă se vor executa lucrări care să permită folosirea lor. Este foarte adevărat, mina Uricani are condiții tectonice deosebite, dar tot atît de adevărat este că pentru procurarea sau producerea acestor utilaje s-au cheltuit bani grei din averea poporului. Și se vor mai cheltui, pentru că ele trebuie plătite, amortizate. Asta ar fi necesar să se facă din rezultatele obținute prin folosirea lor, nu pe seama cărbunelui extras cu tehnologiile clasice.

Și în acest domeniu ar trebui să se facă mai multă ordine, așa cum s-a făcut și în alte ramuri industriale sau activități economice. Este nedrept ca rezultatele muncii oamenilor să fie dijmuite de plata amortismentului pentru utilaje care nu produc și încrează doar prețul de cost.

Dorin GHEȚA

UNA PE ZI

— Exact în clipa în care începusem acest desen, am văzut la televizor imaginea care m-a nemulțumit profund. Evident, am întrerupt imediat lucrul și am declarat grevă!

Vali LOCOTĂ

MILIOANE PE APA SÎMBETEI...

Astăzi, sîmbătă, vă vom informa cum se duc milioane de lei din averea poporului pe apa sîmbetei. N-o să lungim vorba. La stația de epurare Dănușoni, aparținind IGCL Petroșani, imaginea e jalnică. Aici se află cimitirul utilajelor și mașinilor de la firma cea mai controversată și cea mai puțin receptivă din cîte sînt la dispoziția oamenilor. În prealabil, l-am consultat pe domnul director Bogdan, în legătură cu mormanele de mașini și utilaje de la Dănușoni. Ne a asigurat că sînt (unele) în conservare, altele casate. Și că se află în pază. Nu este așa, domnule director! Noi am intrat cu un ARO-10 în incinta cu pricina ca la noi acasă și nu ne-a întrebat nimeni ce hram purtăm și ce vrem. În schimb, am văzut și ne-am minuat cum IGCL-ul apreciază averea poporului. Un adevărat cimitir: motoare tip Savien, altele fabricate la Brașov pentru Rabe, care au majoritatea pieselor bune, băi, blocuri motor, pompe de injecție, culii de viteze. Soferul nostru de pe ARO își face cruce și ne spune că, dacă ar ști de existența acestora mecanicii de la SUCT Petroșani, în două ceasuri locul ar fi „curățat”. Un motor nou costă cam 40.000 lei. Pentru o pompă de injecție se dau 2000 lei. Tot felul de astfel de piese călufate zac aici arunca-

Ce facem cu averea poporului?

te. În alt loc au fost aduse mașini și utilaje a căror valoare este de ordinul milioanelei de lei. Este adevărat, guvernul a hotărât casarea unor mașini, dar acestea erau încă complete cînd au fost aduse aici în luna ianuarie și au fost aruncate exact lingă drum. Acum nu mai sînt complete, dar încorporează multe piese și subansamble de valoare. Dovada clară că parcul e al nimănui și nu e de nimeni păzit este că aici îl găsim pe Viorel Borș, mecanic la Trustul de construcții din Cluj. „Ochise” un reductor de CIFAROM și s-a gîndit că n-ar fi rău să-l subtilizeze de aici. Oare la IGCL nu trebuia? Zice dînsul — „Dom'le e nenorocire ce e aici. Om m-aș face să le am eu! Iată tractorul acesta D-2010. Cu o investiție minimă, e bun. Să mi-l deam și l cumpăr!”. Mai stăm ce mai stăm și vedem un convertizor la o autocisternă. „Ptiu drace, după unul din ăsta ne-am dus pînă la Craiova și-am cheltuit 120.000 lei!”.

Nu mai continuăm. E inutil! Domnilor de la IGCL, democrația vă dă dreptul să desconsiderați averea poporului?

Mircea BUJORESCU

Mărunțișuri... mari

Chioșcul de ziare din zona „Dacia” — cartierul Aeroport Petroșani este în lipsă de cîteva zile. Fără nici o explicație. Geamul este tapetat cu ziare (vechi, binînțele), iar presa se difuzează alături la unitatea de „mărunțișuri”, unde cezile atîng de ori dimensiuni impresionante. Situația nu este de domeniul medietății, dar ar putea figura cu succes

într-o rubrică a „Potului divers”. De ani de zile ne-am obișnuit (!) cu bilețele explicative de diferite nuanțe și chiar culori, prin care se atrage atenția onorat publicului cititor că respectiva dugheană este (temporar și...) motivat) închisă. Deseori, bilețele nu-și aveau rostul, fiind înlocuite cu halbe care se lăfăiau pe teigheaua (?) chioșcului, cu bere de proveniență

autohtonă, respectiv de la restaurantul cu autoservire aflat la cîteva pași.

Da, oamenii vor să citească, să fie informați, chiar dacă o fac la o bere, nu strică nici una, nici alta. Dar, ce te faci cu „Adevărul” care se vinde la „mărunțișuri” sau, ce se întîmplă cu „mărunțișurile” cînd adevărul iese la iveală?

Eugen CUCU

SCURTISIME

Pentru un pumn de cartușe

Ne relatează cpt. Adam Munteanu, șeful poliției din Uricani: „În 9 februarie, în urma unei acțiuni polițienești organizate în căminul de nefamiliști D9 din localitate, a fost identificat Cioban Tudor, 27 de ani, din județul Olt, care deținea ilegal 17 cartușe de război, model TT, avînd inscripția pe tubul 22—82, din care două erau cartușe război model pistol mitralieră, calibrul 7,62 mm. Toate în stare nouă. A declarat că le deține din timpul Revoluției și că nu le-a predat la termen (apelul care avea ca termen limită data de 28 decembrie, ora 17), deoarece intenționa să confecționeze din ele... brelocuri de chei, pe care să le dăruiească familiei.”

— De fapt, continua lt. Dumitriu Iacob, am fost sesizați din 2 februarie, cînd doi cetățeni au venit să ne predea două cartușe primite de la C.T. Aceasta era la București. Geanta cu diferite lucruri ale lui C.T., în care se găsea și un pachet de „Snagov” conținînd cartușele — pe care le-am ridicat de atunci — a fost lăsată ad-

ministraturii de cămin. În 7 februarie, C.T. a apărut din nou, dar, cînd a auzit că-i căutat de poliție, a dispărut. A revenit în 9 februarie. Își lăsase geanta la bagaje de mină în gara Petroșani. Am luat legătura cu TF-ul. Din fericire, nu s-au mai găsit alte cartușe. Pentru, că, bănuiam noi, drumurile astea la București ar fi avut, poate, acest scop. În fine, a fost chemat și cercetat.

— Acum regretă că a gîndit copilărește, intervine domnul căpitan Moraru. Să vă spun drept, nu pare rău intenționat. Știe că a încălcat legea și că va fi pedepsit pentru asta. Mai rău îl doare, mi-a zis, faptul că, la mină (unde l-am ajutat să se angajeze) cîțiva au strigat după el „Uite teroristu!”. Desigur, la aplicarea pedepsei vom solicita să se aibă în vedere circumstanțe atenuante, dat fiind poziția sinceră a lui C.T. în timpul cercetării. Fapta rămîne însă faptă, încriminată de articolul 279, alineatul 3 al Codului Penal.

Gheorghe OLTEANU

Sesizare confirmată

Din partea mai multor cetățeni din Vulcan (pensionarii Alexandru Popa, Ioan Kiss, Mihai Sima, Maria Jonaș, Arnold Schulez și muncitorul Alexandru Moldovan), am primit sesizarea că la unitatea nr. 47 a ICS Mixtă responsabil Nicolae Goia, cunoscut sub porecla de „măcelarul”, permite prezența în magazia unității a unor persoane particulare (Franț Esler, Ioan

Gulek, Ioan Hunyadi și Vasile Căpitanu), care consumă băuturi alcoolice. Ba mai mult, aceștia își permit să vîndă mărfuri clienților, fără a avea drepturile necesare. Deplasîndu-ne la fața locului, s-au confirmat cele sesizate. Așteptăm replica conducerii ICS Mixtă Vulcan pentru intrarea stării de lucruri pe făgașul normal. (Pompiliu COMȘA)

CLARIFICARE. La 15 minute după ce ne-ați telefonat ieri dimineață, doamnă ing. Eugenia Meltzer, spunîndu-ne că la alimentarea de la piață se vind găini fără o pulpă, am și clarificat situația. Din cantitatea de 897 kg, primită anterior de la Minția, 226 kg aveau preț de 22 lei/kg (cele fără o pulpă, iar 671 kg cu prețul de 25 lei/kg. După cum ne-am convins, este exclus ca lucrătorii comerciali să execute o operațiune de tranșare intermediară. Sugerăm totuși celor care se ocupă de aprovizionare ca prin repartizarea aceluiași sortiment la o unitate să evite asemenea ciudățeni. (C.I.)

OMENIE. Pensionarul Cornel Buică, din Petrița, str. Tudor Vladimirescu, bl. 37, sc. II, ap. 19, îl așteaptă pe cel care, în seara zilei de 15 februarie, în jurul orei 18, i-a lăsat, pentru cîteva momente, o plasă la berăria din com-

Cotidian

plexul de alimentație publică din Vulcan. „Omul a zis să i-o țin pentru cîteva clipe, dar a plecat cu cîteva prieteni să lămurească o problemă. Eu îl aștept să-i înapoiez plasa cu lucrurile din ea”, ne-a relatat Cornel Buică. (G.O.)

ȘI-A OFERIT SERVICIILE de hingher Ilie Florin, servicii care nu se poate spune că nu sînt necesare. IGCL sau primăria ar putea analiza și lua o hotărîre. Cîmii sînt mulți, din păcate, nu pe toți i-ar putea stîrpi I.F., dar cel puțin de cei cu patru picioare am putea scăpa. (D.G.)

ANTIGEL. I te un act de curaj pentru un posesor de autoturism să găsească antigel. Nici comerțul și nici cooperația (prin unitățile de auto-service) nu catadicesc să se ocupe de aprovizionarea cu acest produs. Se așteaptă și aici libera inițiativă? Sau este vorba de inerta ridicată la rang de principiu? Prea mult îl lăsăm pe bietul cetățean să se descurce singur! (C.I.)

FOTBAL. Mîine, duminică, de la ora 11, echipa de fotbal „Jiu” Petroșani va susține o partidă de pregătire în compania județenei Mureșul Deva. După meci va avea loc o întîlnire a suporterilor cu jucătorii și conducătorii clubului.

PIERDE LUMEA, PIERDE! Pall Lajos și-a pierdut certificatul de absolvire a cursului de calificare în meseria de minier, precum și două fotocopii ale acestuia. Dacă îi mai trebuie, le poate găsi la administrația ziarului.

Rubrică realizată de Mircea BUJORESCU

Prin efort propriu

Aprinsă jumătate din producția minei Lupeni se evacuează cu ajutorul locomotivelor electrice cu trele. Pe două orizonturi de teren — 400 și 650 suprafață, tracțiunea convoașelor de vagoane se realizează cu aceste locomotive. Intregul sistem de transport cu locomotive electrice depinde însă nemijlocit de funcționarea redresorului de curent... redresor care a devenit în ultimii ani tot mai „obosit”, mai nefuncțional. De ce? Din simplul motiv că din 1929... anul în care a fost dat în funcțiune și-a făcut datoria, și înlocuirea lui cu unul nou s-a impus cu necesitate.

Iată de ce, în 1988, a fost adus de la „Electroputer” Craiova un redresor pentru troleibuze. A fost adus, iar pînă la sfîrșitul anului a și fost montat. Trebuia să se facă pasul următor și cel mai important să fie pus în funcțiune. Fînd însă vorba de un utilaj unicat pînă în funcțiune trebuia soluționată de specialiștii uzinei producătoare, împreună, desigur, cu gameții minei. Dar echipa servicii de la „Electroputer” a ajuns la Lupeni abia în decembrie 1989. S-au confruntat însă cu probleme în ceea ce privește asigurarea condițiilor punerii în funcțiune, mai ales în

realizarea controlului automat al rezistenței de izolație, măsurarea automată a diferenței de potențial Probleme... intru-rit era vorba de un prototip, a căror soluționare necesita, spuneau craiovenii, contribuția nemijlocită a unor specialiști. Dar, pentru că timpul, respectiv, cerințele producției, siguranța transportului au devenit prezente, oamenii Lupenului au hotărît să-și concentreze eforturile creatoare și să soluționeze ei înșiși, cu toate problemele ivite, darea în funcțiune a redresorului.

După trei zile de concentrare, de efort de inteligență, redresorul a fost pus în funcțiune. A mers o perioadă cu supraveghere nemijlocită de către specialiștii, iar din această săptămîna funcționează cu supraveghere automată. Specialiștii care au avut curajul inițiativei, după cum ne spunea șeful sectorului XII transport, ing. Ilie Stăpăneanu, și cărora le aparține reușita nu sînt alții decît un grup de electrișieni și maeștri energeticieni: Marius Iușan, Iulius Regeni, Gheorghe Săușean, Alexandru Chertii, Tiberiu Vorac, Gheorghe Toader și Josif Costin.

Ioan DUBIC

Cit de liberă este libera inițiativă?

Mai mulți cetățeni ni s-au adresat cerîndu-ne lămuriri cu privire la taxe, impozite și posibilitățile de manifestare a liberei inițiative în domeniul serviciilor. Pentru a clarifica aceste probleme ne-am adresat domnului Ioan Lazăr, șeful circumscripției financiare a municipiului Petroșani, care a precizat:

— Populația trebuie să știe că pînă la ora actuală impozitele și taxele au rămas nemodificate și că termenele de plată sînt aceleași. Impozitele pe clădiri și terenuri proprietate personală, prima tranșă, se fac, pînă la 31 martie, caz în care pot beneficia de o bonificație de 5 la sută. La fel, liber-profesioniștii pot beneficia de 7 la sută dacă plătesc pînă la 28 februarie și de 5 la sută, pînă la 30 aprilie. Termenul pentru impozitul pe venituri din închirieri este 31 martie, pînă la care bonificația este de 7 la sută, iar pînă la 15 mai, de 5 la sută. În cazul mijloacelor de transport, primul termen de plată, care reprezintă 50 la sută din impozit și, respectiv, primele de asigurare prin efectul legii, este 31 martie, dată după care se percep majorări de 2 la sută. De altfel, depășirea tuturor termenelor arătate mai sus conduce la majorări în acest cuantum.

— Ce ne puteți spune despre noutățile aduse de actele normative privind libera inițiativă?

— Deja avem o mulțime de cereri pentru diverse activități privind serviciile către populație (auto-moto, electrotehnice, reparații de uz casnic, gogoșerii, virșlării, bombonării, taximetrie etc). Deocamdată, doar pentru taximetrie am demarat această activitate prin impunere provizorie. Persoana care dorește să desfășoare o asemenea activitate depune o cerere la noi, însoțită de copia certifica-

tului de naștere al unuia din copii (unde este cazul). I se stabilește impozitul și i se va imuna procesul verbal de impunere privind impozitul datorat, act care stă la baza exercitării acestei activități. Provizoriu, impozitul a fost calculat la un venit net anual de 60.000 lei, cîrnia îi corespunde un impozit anual de 21.090 lei. Pentru cei încadrați în muncă se aplică o reducere de 10 la sută, respectiv venitul este de 36.000 lei, la care impozitul este de 11.290 lei. Plata se face trimestrial. Adică 5273 lei/trim. (1757 lei/lună), fără reducere, sau 2823 lei/trim. (940 lei/lună) la cei cu reducere. În vederea tarifelor, am recomandat să se respecte cele de stat, practicate de AUTL. Dacă un solicitant dorește să întrerupă activitatea, trebuie să ne anunțe anticipat prin scris. Atragem atenția că se semnalează evaziune fiscală, în mai multe domenii de activitate. Măsurile împotriva acestora sînt: amendă contravențională de la 1000 la 10000 lei și stabilirea retroactivă a impozitului pe anul în curs și, inclusiv, cu doi ani în urmă.

— Pentru celelalte activități de servicii?

— La o lună după publicarea în Monitorul oficial a Legii privind organizarea și desfășurarea unor activități economice pe baza liberei inițiative vor apărea instrucțiunile de aplicare și vom demara și celelalte activități prevăzute în lege.

C.A. VOINESCU

N.R. — Tarifele practicate de AUTL sînt următoarele: 5 lei pornirea, 6 lei/lun rulat. Drumul în gol nu-l suportă clientul decît dacă face comandă telefonică. După verificarea de rigoare la telefonul de unde s-a sunat, se taxează distanța de drum în gol.

CULTURĂ • ARTĂ • CULTURĂ • ARTĂ

ION CREANGĂ — scriitor clasic (II)

Jovial prin structură, înzestrat din naștere cu harul vorbirii țărănești. Creangă imprimă poveștilor și basmelor sale un caracter scenic, cel mai adesea dramatic, în care personajele devin simboluri general umane. Astfel, capra simbolizează tipul feminin vorbăreț și certăreț, cocoșul din „Punguța cu doi bani” tipul isteț, revendicativ în spiritul dreptății și adevărului, Harap Alb intruchipează bunătatea, vrednicia, vitejia în opoziție cu Spânul, reprezentant al vicleniei, răului, infumurării și răzbunării. Eroi însoțitori ai lui Harap Alb, căinându-se ca niște țărani din Humulești, sînt simbolul slăbiciunilor omenești dintotdeauna.

„Amintiri din copilărie” — a doua operă capitală a scriitorului — configurează „primul roman al copilăriei țărănești în literatura noastră” în care Creangă „povestește copilăria copilului universal” (G. Călinescu). Înălăturînd orice element de organizare riguroasă a povestirii, stricta cronologie a evenimentelor, scriitorul lasă totul să se succedă după capriciile memoriei și a-

ceasta dintr-un imbold sufletesc bine cristalizat: conturarea unei viziuni unitare, asupra vârstei fericite a copilăriei, în universul satului moldovean de la mijlocul secolului trecut. Povestitorul rămî-

ne același spirit jovial, persiflind lucrurile grave, așa cum procedase și în basme, izvor de fapt al acestui „umor împăcat” care se transformă în sarcasm remarcant de criticul Tudor Vianu la omul matur

care evocă, cu detașarea pe care i-o impune maturitatea, satul și copilăria.

Evenimentele se succed pe două mari coordonate care țin, unele, de viața mai generală a Humuleștii, iar altele de viața eroului-povestitor. Sînt evocate astfel tradiții și obiceiuri, instituții, momente-cheie din viața copilului. Ca pretutindeni, și aici elementul fundamental al limbii lui Creangă îl formează limba vorbită. Expresiile și cuvintele populare, proverbele și zicătorile sînt prelucrate cu meșteșugul artistului conștient de valorile estetice pe care vrea să le realizeze.

Opera sa, devenită simbol al optimismului viguros, al respectului pentru cinste și dreptate, înțelepciune și perseverență, hărnicie și dîrzenie, este opera unui scriitor cu adevărat clasic, „expresie monumentală a naturii umane, în ipostaza ei istorică ce se numește poporul român, sau, mai simplu, e poporul român însuși, surprins într-un moment de genială expansiune”. (G. Călinescu).

Prof. dr. Vasile GORAN

Lumina ochilor

O mamă am pe-acest pămînt
Cu ochii — cer de primăvară.
Dar mama a orbit plîngînd
Că holda noastră milenară
S-a tot sălbăticit fiind
Mormint de pîine pentru țară...
Și mama a orbit plîngînd
Cînd boii cei plăvani
La carul nenorocirii țărănești.
Fiind siliți să tragă jugul,
Au fost mițați să are brazda,
Au fost siliți să tragă plugul
Prin curtea casei bătrînești...
Și mama a orbit plîngînd
Durerea că nici ea, nici tata
Nu au putut să-și vadă fata
Mireasă spre Altar pașind...
La vremea Sfîntului Colind,
Ea nu-și mai vede azi nepoata
Cu drag icoanele privînd...
Lumina ochilor prea limpezi
Precum un cer de primăvară
S-a stîns încet-încet plîngînd
Rușinea pentru Neam și Țară

Leticia COZA

De ce atîta dor...?

De ce atîta dor de-un cîntec de baladă?
De ce atîta dor de naiuri și de plozi?
De ce atîta doruri risipite-n stradă
Cînd toate sînt, de fapt, în noi.
Adîncul nostru e pătruns de ele,
De ani și ani și-n veci vor fi.
Au strălucirea și statornicia unei stele
Pe bolta inimii și-n glasuri de copii.
Noi știm să ascultăm a rîului cîntare
Și cîntecul e născocit și dus de plozi
Ce se revarsă azi cu-atîta-nversurare
În tot ce am fost și sîntem noi.

Maria GORAN

DUMINICĂ

Iubito, vîd cum zarea se despoaie
Lumina cade după deal, în negru,
De cenușiu, răsar în ochi integri
Și teamă mi-e că o facem iar de oaie.
De nervi retina-n seară se îndoie
Șuvoi de stele bate-n amintire
Adu-mi de-acolo purpura de mire
Să dorm cu ea-n maidane, pe gunoie.
Mă strînge ușa Timpului, iubito,
Cîrcii duri îmi rup din mușchi fiții
Rămii să vezi! mai bine să nu știi
Cum pana vieții n Lună am infipt-o.
Ah, iată clipa! Ne om lega-n privire
Ca să păstrăm lumina peste noapte
Vom împleți grea funie de soapte
Să murim, cu ea, întru iubire.

I.D. BALAN

Cu gîndul la Nichita

Din caravanele norilor
Încărcate cu semne
Curge Intîilul, cel Mare
Curge V-ul
brăzdînd țîrîna-nroșită a istoriei.
La etajele înalte ale cerului
Semnele spală aerul mirosînd a gloanțe.
De undeva, triști, ochii Peetului
privesc întrebători:
„Te gîndești tu oare
la repausul pe care nu l-a avut
poporul acesta
pentru a-și plînge martirul?”

Ion Pascal VLAD

GENERATII

Esti cu noi, Mihai... Pe ape
Mai trec păsări să se culce,
Mai aproape, mai aproape
Veacul ce-a trecut te-aduce.
Flori de tei cădea-vor rînduri
Trăienind pămîntul țării...
Peste noaptea ta de patimi
Nu cad florile uitării.
Îți citim cu-nfiorare
Prea alesele cuvinte
Și ea fagurii de miere s
Paginile cărții sfînte.
Universul tău de gînduri,
Glas al neamului întreg,
Generații, rînduri, rînduri,
Îl pătrund, îl înțeleg.

Camelia JULA, elevă,
Școala generală nr. 1, Petroșani

Vocăa Unirii 1990

Dureros fiind
Niciodată nu ai primit
mai tinere semînțe
sîngerînd
Pămînt românesc,
Dorul luminii
Ți-a albit pletele,
Jertfa semînțelor
izvorînd,
tărie proaspătă fie
cu înfățișare de Pace.
Astfel încoronat
tîndr vor fi.

Ion DICU

POȘTA REDACȚIEI

MARGARETA CIOBANU, Vulcan: Știrile „sigure” pe care ni le-ați scris, despre împărțirea preferențială a ajutoarelor, în urma verificărilor de pe teren nu s-au confirmat a fi sigure. Dimpotrivă Chiar dumneavoastră ați beneficiat de ajutoare, fiind pe lista priorităților. În ceea ce privește cazul de serviri „preferențiale” a băuturilor alcoolice la restaurantul C.A.P. Vulcan se cuvine să știți că este de datoria chelnerilor și chiar a poliției să intervină pentru a nu se servi alcool cetățenilor aflați în stare de ebrietate. În acest context, întrebarea retorică, de ce să nu bei toată lumea care dorește acest lucru”, pe care ne cereți să o publicăm, „în mod democratic”, dovedește o înțelegere greșită a noțiunii de democrație. În finalul scrisorii ne amintim că, dacă nu o publicăm, a doua scrisoare, similară, va ajunge la București. Aveți dreptul,

tot democratic, de a da curs amenințării.

Fam. NEACȘU VIORICA și Anghel, Petroșani. Încadrarea dumneavoastră în muncă se află în atenția Obleului pentru problemele forței de muncă și ocrotiri sociale, de unde și s-a oferit o soluție. În prezent la nivelul județului se inventariază toate cazurile handicapaților, cu scopul de a li se asigura locuri de muncă, pe măsura pregătirii lor profesionale și a stării fizice a fiecăruia. Sînteți luați în evidență în acest scop. Trebuie să mai așteptați și Comisia guvernamentală de rezolvare a doleanțelor și problemelor oamenilor muncii care au avut de suferit din cauza abuzurilor în regimul dictatorial cauzist, avînd în vedere cazul dumneavoastră. (V. STRAUT)

AVEM NEVOIE DE OUA?

Au existat și mai există încă discuții despre utilitatea sau inutilitatea fermei „Avicola” Iseroni, în Valea Jiului. Argumentele împotriva se leagă în general de lipsa unei rampe de încărcare-descărcare CFR, de lipsa unor fabrici specializate pentru nutriție și chiar de lipsa de tradiție în această activitate în municipiul nostru. Desigur, argumentele par viabile. La fel cum sînt și cele pro, între care primăria necesitatea aprovizionării, din sursa locală, cu ouă a populației din Valea Jiului. Dar, ferma s-a făcut, există și produce. Că ea nu produce la nivelul prevăzut, este foarte adevărat. Mai mult decît atât, în anul trecut, datorită condițiilor vitrege, au murit în jur de 80.000 păsări, valorificate la un preț de nimic, în stare de cadavre, către abator. Dar acesta este riscul. În asemenea activitate, de tul de delicată, există și pierderi. Dar să vedem ce este acum la ferma avicolă din Iseroni

Inginerul Ioan Nistor, șeful fermei este optimist privind viitorul. Motivele sînt multiple. În ultimul timp s-au primit suraje de foarte bună calitate și în cantități corespunzătoare. Efectul se resimte în producția de ouă. Cele 40.000 de găini existente produc pînă la 26.000 ouă pe zi,

Deci vor fi 70.000 păsări ouătoare care vor începe să producă din ultima decadă a lunii martie. Vorbind despre producția de ouă relevăm faptul că în luna ianuarie s-au obținut 670.000 ouă, iar pînă în prezent, în februarie, peste 270.000. Pariul cu ei înșiși al lucrătorilor fer-

mă este cea a dejecțiilor. Neavînd paturi de uscare, acestea se depozitează în niște bazine special amenajate (proiectul inițial uitase cu totul de ele). Acest aspect a dat și dă multă bătaie de cap inginerului Nistor. Bazinele sînt aproape pline și încă nu există nici o soluție de a scăpa de ele. Poate unele unități agricole au nevoie de asemenea îngreșăminte. Ferma din Iseroni are suficiente cantități și este dispusă să le ofere oricui are nevoie de ele. Sistem de pîiere, că dăna arenta fermă tot există și s-au cheltuit sume importante pentru construcție, să fie finalizată și mai grabnic. Adică să se ofere toate condițiile de funcționare, pentru ca ea să producă la capacitățile pentru oamenii din Valea Jiului. Este și dorința lor. Este și dorința noastră a tuturor care avem mare nevoie de ouă proaspete. Și după cum am fost obișnuiți, ele ne vor fi oferite. Așa să fie!

George CHIRVASA

AVICOLA ISCRONI

permiindu-se de la 15.000 de ouă pe zi cît se obțineau înainte de sosirea furnicilor. Se speră că pînă la sfîrșitul lunii în care se ajungă la 30.000 ouă pe zi. Deci un procent de productivitate sosită foarte bun. În prezent patru din halele de producție existente sînt depopulate. Primul lot de păsări și-a încheiat ciclul productiv fiind livrate spre sacrificare. Popolarea va începe din 19 februarie. Sînt contractate 60.000 păsări de la Mintia și se dau tratative pentru obținerea a încă 10.000 de la Sibu

mei este de a obține 600.000 ouă în această lună. Să le dorim succes.

Dar, dincolo de acest optimism, al celor de aici, la ferma avicolă există încă nădărnici. Construcții, respectiv brigada 2 Deva și TC Hunedoara, nu și-au finalizat lucrul. Din decembrie nu mai lucrează nimeni. Sînt acut lipsa unor utilități specifice. Nu există post Traco, punct termic propriu, rampă CFR și altele. Unele cu efecte directe asupra condițiilor de microclimat din halele productive. Dar cea mai mare proble-

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

Retragerea trupelor sovietice din Cehoslovacia

PRAGA 16 (Rompres). Unități ale armatei sovietice staționate în Cehoslovacia de la intervenția militară a celor cinci țări membre ale Tratatului de la Varșovia în august 1968 vor începe să fie retrase începând de luni, 26 februarie, a anunțat grupul de lucru al unei comisii comune sovieto-cehoslovace, la Praga.

Prima fază a retragerii trupelor sovietice din Cehoslovacia se va încheia la 31 mai.

Data încheierii retragerii definitive a trupelor sovietice din această țară va fi discutată la cea de-a doua sesiune a celei de-a doua runde a negocierilor dintre cele două părți, care ar putea avea loc săptămâna viitoare.

Confirmarea falsificării alegerilor

BERLIN 16 (Rompres). Fostul conducător de partid și de stat est-german, Erich Honecker, a recunoscut, pentru prima oară, că ultimele alegeri din RDG, scrutinul comunal de la 7 mai 1989, au fost falsificate, a anunțat la televiziunea din Berlin un membru al guvernului.

Rainer Eppelmann, ministru fără portofoliu și membru al Mișcării de Rennoire Democrată, a dat citire unei declara-

ții a lui Honecker în care acesta arată: „Îmi asum răspunderea politică pentru criza în care statul și populația RDG au intrat. Aceasta include circumstanțele care au condus în cele din urmă la falsificarea rezultatelor electorale de la 7 mai 1989”, se arată în declarația amintită.

Confirmarea falsificării alegerilor îl pune în cauză și pe Egon Krenz.

Calm relativ în Azerbaidjan

BAKU 16 (Rompres). Situația din capitala Azerbaidjanului este relativ calmă, deși nu se poate vorbi despre deplina ei normalizare. În numeroase întreprinderi industriale continuă grevele. Potrivit datelor furnizate de Comitetul de stat pentru statistica al republicii, citate de agenția TASS, numai 30 la sută dintre întreprin-

derile orașului Baku funcționează. Pierderile provocate de staționările neproductive sînt estimate la aproximativ 430 milioane ruble. În Republica Autonomă Nahicevan situația rămîne încordată; peste 80 la sută dintre întreprinderi nu funcționează, iar activitatea transporturilor este paralizată, menționează sursa citată.

Situația din Kosovo

PRISTINA 16 (Rompres). Esența problemelor din Kosovo o constituie naționalismul, vechea alianță, șovinismul și separatismul, care au ca scop separarea acestei provincii și a altor regiuni de Iugoslavia — a declarat președintele Prezidiului CC al UCI, Milan Pancevski, respingînd orice dialog în problema suveranității și integrității țării și a republicilor sale, precum și transformarea provinciei

Kosovo în republică, cerută de separatiștii albanezi. Participînd la ședința largită a Prezidiului Comitetului Provincial al UC din Kosovo, relatează agenția Taniug, Milan Pancevski a apreciat ca total inacceptabile și lipsite de teme afirmative pe baza cărora aplicarea normală a Constituției și legilor, dar mai ales apărarea integrității sînt calificate drept represalii.

Cheltuieli militare în Bulgaria

SOFIA 16 (Rompres). După cum a declarat șeful Marelui Stat Major al armatei bulgare, generalul colonel Hristo Dobrev, cheltuielile militare ale Bulgariei au însumat în 1989, 1 605 milioane de leva, ceea ce reprezintă 6,37 la sută din bugetul de stat pe același an. În anii precedenți începînd cu 1986, pentru nevoile militare ale țării s-au cheltuit respectiv, 1713, 1728 și 1751 milioane leva anual. Astfel, cheltuielile pe anul 1989

au reprezentat o scădere considerabilă față de nivelul perioadelor anterioare.

Pe de altă parte, Hristo Dobrev a arătat că efectivele armatei bulgare se ridică în prezent la 107 000 militari. În vederea imprimării unui caracter defensiv al forțelor motorizate se preconizează reducerea cu circa 30 la sută a numărului de tancuri și cu 10—30 la sută a numărului transportoarelor blindate.

SCURTE ȘTIRI

DEMOGRAFICA. Într-o scrisoare comună adresată participanților la o conferință națională asupra planificării familiei, s-a subliniat că dacă nu vor fi adoptate măsuri eficiente pentru controlarea creșterii populației, China va întâmpina dificultăți și mai mari în acțiunea sa de modernizare și în eforturile de îmbunătățire a nivelului de trai.

STATISTICA SUMBRA. Comisia pentru drepturile omului din Salvador a informat că 6 233 de civili au fost asasași, sechestrăți sau arestați, în această țară, în 1989.

LUPTA PUTERNICE se desfășoară între trupele Frontului de Eliberare al Eritreei și unitățile guvernamentale etiopiene pentru exercitarea controlului asupra portului Massawa, de la Marea Roșie.

IN CADRUL ședinței guvernului federal al Cehoslovaciei de miercuri a fost aprobat proiectul legii privind alegerile în Adunarea Federală a RSC, proiect ce vizează un sistem pluripartit, relatează CTK.

O NOUA PUTERNICA furtună a bîntuit, miercuri și joi, în vestul Europei,

afectînd și Franța. Pe teritoriul francez, furtuna a provocat moartea a șase persoane și rănirea altor cinci. De asemenea, au fost înregistrate pagube materiale.

UN AUTOTURISM „Jaguar” de tip E a fost vîndut, recent, la o licitație organizată la Londra pentru suma de 1,075 milioane lire sterline (1,8 milioane dolari). Recordul pentru o astfel de mașină („Jaguar” tip D) nu a fost, ca urmare, bătut, el rămînd stabilit la 1,2 milioane lire.

PREȘEDINTE. Sam Nujoma, președintele Organizației Poporului din Africa de Sud-Vest (SWAPO), organizație care a militat vreme îndelungată pentru eliberarea poporului namibian, a fost ales, vineri, președinte al viitoarei Namibii independente.

FALKLAND. La Madrid au luat sfîrșit tratativele argentiniano-britanice privind normalizarea deplină a raporturilor bilaterale. Delegațiile celor două state au anunțat semnarea acordului, în 18 puncte, care consențează, în esență după 8 ani de la „războiul Malvinelor” (Falkland), reluarea relațiilor diplomatice dintre Argentina și Marea Britanie.

CURIOZITĂȚI ■ CURIOZITĂȚI ■ CURIOZITĂȚI

LONDRA (Rompres). Pe un șantier din Liverpool a fost descoperită, la sfîrșitul săptămîinii trecute, o bombă de fabricație germană, cîntărind 200 de kg și datînd din anii celui de-al doilea război mondial.

Peste 500 de locuitori din clădirile aflate în apropierea locului unde se afla bomba și-au petrecut noaptea de sîmbătă spre duminică la... prieteni, pentru a da posibilitatea artificierilor de a lucra la dezamorsarea pericolului obiect.

BONN (Rompres). Un cetățean vest-german și unul italian sînt, potrivit revistei „Der Spiegel”, realizatorii unei performanțe unice: atingerea Polului Sud după o călătorie cu

schiorile, fără sînia cu motor sau trase de cîini. După parcurgerea a 2400 km în rîstimp de trei luni de zile, cei doi au ajuns la baza neozelandeză Scott, din Golful Murdo, luni 12 februarie, la ora 8 GMT, cu cîteva zile mai tîrziu decît prevăzuseră. Ei au plecat în temerara călătorie în octombrie 1989 și au parcurs aceeași rută ca și celebrul lor predecesor, Robert Scott, care, împreună cu patru exploratori, și-a găsit moartea în împărăția albă în anul 1912.

ANKARA (Rompres). Fără doar și poate că vîntoarea reprezintă un hobby prezidențial, iar pasiunea (citește „mania”) devine altă de acaparatoare, înfîcînd nu se mai

poate scăpa de ea nici cînd se scapă de președinte. Iată de pildă că fostul președinte turc Kenan Evren, aflat la pensie, a fost amendat, recent, cu suma — aproape simbolică — de 100 000 lire turcești (40 dolari), după ce a fost surprins în flagrant delict de braconaj. Domnul Evren vîna în regiunea Marmaris, la coasta Mării Egee, potîrnichi gri, păsări în curs de dispariție și protejate de lege.

Presa turcă a publicat luni o serie de comentarii semiumoristice pe acest subiect; astfel, ziarul liberal „Gunes” reamintea că Kenan Evren „a vînat deja 55 milioane de păsări rare (abuzle la populația Turciei) și nu a fost amendat niciodată”. Agenția France Presse menționează, în acest con-

text, că de la lovitura de stat din septembrie 1980, circa 150 000 de extremiști au fost aruncați în închisori pentru „restabilirea ordinii”, într-o țară devenită pradă anarhiei teroriste.

RABAT (Rompres). Cu picioare încă nesigure, suportîndu-l dificil cele zece kilograme, un pui de hipopotam care a văzut lumina zilei, duminică, în parcul zoologic Temara, din capitala Marocului, se simte bine și evoluează normal sub atența supravegherii a specialiștilor. Fericitul eveniment este cu atât mai important, cu cît este vorba de prima naștere a unui pui de hipopotam în captivitate numal în Maroc, ci în întreaga Africa de Nord.

FILME

PETROȘANI — Parin-
gul: Falce de nisip; 7
Noiembrie: Cei care plă-
tesc cu viața; Unirea;
Rocky I.
LUPENI: Hibernatus.
VULCAN: Buch Cas-
sidy și Sundance Kid.
LONEA: Mihai Vitea-
zul, I-II.
URICANI: Comisarul
Cardone în acțiune.
PETRILA: Sandokan.
ANINOASA: Fânase
Scatit, I-II.

maghiară și germa-
nă (reluare).
11,20 Film artistic (re-
luare).
13,05 Actualități.
13,15 Ora de muzică.
14,15 Calcidoscop.
17,00 Ferestre spre lume.
17,50 Bun găsit tineretel
18,40 Tribuna partidelor
politice.
19,10 Desene animate.
19,30 Actualități.
20,15 Teleciclopedia.
21,00 Spectacol de varie-
tăți.
22,30 Actualități.
22,45 Film artistic.
Cricerul.
Coproductie Fran-
co-italiană.

T.V.

10,00 Actualități
10,10 Rubrici din enu-
siunile în limbile

ÎNTRERINDEREA MINIERĂ LUPENI

nu mai face angajări de personal
muncitor pentru activitățile de subteran și
suprafață începînd cu 15 februarie 1990.

Autobaza uzina de transport local Petroșani

strada Isroni nr. 3

angajează direct sau prin transfer:

- revizori tehnici
- conducători auto categoriile B, C, D, E
- mecanici auto de la categoria 3 în sus

Salarizarea și încadrarea se vor face conform Legii 12/1971 și Legii 57/1974.

Relații suplimentare la sediul unității,
telefon 43328—43622.

Mica publicitate

ANIVERSARI

CU OCAZIA aniversării zilei de naștere, dorim sănătate și fericire scumpulor noastre mame și bunicii Keeskes Ana, și „La mulți ani!”. Eli. (213)

VINZARI

VIND magnetofon „Kash-tan”, cu cap de rezervă. Lupeni, telefon 60451, interior 149 (duminică). (210)

DIVERSE

EFFECTUEZ transport cu ARO 244 și remorcă, în toată țara. Informații, telefon 44560, după ora 14. (211)

PIERDERI

PIERDUT legitimație serviciu pe numele Nagy Dezideriu-Marius, eliberată de UP Coroști. O declar nulă. (208)

PIERDUT legitimație bibliotecă (periodică) nr. 6402, eliberată de Institutul de mine Petroșani. O declar nulă. (212)

PIERDUT legitimație serviciu pe numele Poianescu Vasile, eliberată de IM Petroșani. O declar nulă (201)

PIERDUT legitimație serviciu pe numele Popescu Ștefan, eliberată de IM Lupeni. O declar nulă. (202)

PIERDUT contract închiriere pe numele Colda Cornel, eliberat de EGCL Vulcan. Il declar nul. (203)

PIERDUT legitimație serviciu pe numele Ifrimov Nicolae, eliberată de IM Petroșani. O declar nulă. (204)

PIERDUT legitimație bibliotecă periodică pe numele Halasz Marius, eliberată de Institutul de mine. O declar nulă. (205)

PIERDUT contract închiriere pe numele Bisocanu Nicolae, eliberat de EGCL Vulcan. Il declar nul. (207)

DECESE

SALARIAȚII din cadrul ACCF Petroșani sînt alături de familia Bogdan la marea dureră pricinuită de decesul celui care a fost maestru principal specialist NICU BOGDAN-TOPO din Grecești, județul Mehedinți, suflet ales și om de înalt profesionalism.

Li vom păstra o neștersă amintire. (209)

COLECTIVUL restaurantului 319 „Parin-gul” este alături de colegul Drăgan Dumitru în greata pierdere pricinuită de decesul mamei sale. Transmitem sincere condoleanțe. (213)